

**XALQ TA'LIMI
VAZIRLIGI**

**ABDULLA AVLONIY NOMIDAGI XALQ TA'LIMI
MUAMMOLARINI O'RGANISH VA ISTIQBOLLARINI
BELGILASH ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI**

**XALQ TA'LIMI TIZIMI STATISTIKASINI SHAKLLANTIRISH
VA TADQIQ QILISH ILMIY-TADQIQOT BO'LIMI**

XALQ TA'LIMI RAQAMLARDA

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

ABDULLA AVLONIY NOMIDAGI XALQ TA'LIMI
MUAMMOLARINI O'RGANISH VA ISTIQBOLLARINI
BELGILASH ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI

A.RADJIYEV, A.IBRAGIMOV, I.MURADOV

XALQ TA'LIMI RAQAMLARDA

Risola

YANGI KITOB
TOSHKENT
2022

UO'K: 37:001(575.1)

KBK: 74.00(50')

R 15

R 15 Radjiyev A., Ibragimov A., Muradov I.

Xalq ta'limi raqamlarda [Matn] / A. Radjiyev, A. Ibragimov, I. Muradov
– Toshkent: «YANGI KITOB», 2022. – 84 b.

ISBN 978-9943-7773-8-5

UO'K: 37:001(575.1)

KBK: 74.00(50')

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti Ilmiy maslahatchisi, siyosiy fanlar doktori, professor **Pahrutdinov Shukritdin Ilyosovich**ning umumiy tahriri ostida.

Tuzuvchilar:

A.B.Radjiyev – A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti direktori, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

A.G.Ibragimov – Xalq ta'limi tizimi statistikasini shakllantirish va tadqiq qilish ilmiy-tadqiqot bo'limi mudiri, i.f.n., dotsent.

I.T.Muradov – Xalq ta'limi tizimi statistikasini shakllantirish va tadqiq qilish ilmiy-tadqiqot bo'limi kichik ilmiy xodimi.

Taqrizchilar:

F.E.Karimov – A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti, ilmiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari, s.f.d (DSc), dotsent.

D.E.Qirg'izov – O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi, "Ijtimoiy soha va barqaror rivojlanish statistikasi" boshqarmasi boshlig'i.

Risolada O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori asosida, xalq ta'limi sohasidagi muammolarni tahlil qilish va ularga yechim izlab topish mexanizmini yo'lga qo'yish, mazkur sohani rivojlantirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqishga asos bo'ladigan ma'lumotlar keltirilgan.

Risola xalq ta'limi tizimi xodimlarining statistika asoslari, shuningdek, statistika faoliyati va dolzarb tahliliy statistik ma'lumotlarga bo'lgan ehtiyojini qondirish, bu boradagi bilim va ko'nikmalarini oshirib borish, uzluksiz ta'limning boshqaruv organlari, xalq ta'limi muassasalarining mutasaddilari hamda ta'lim sohasi bo'yicha qiziquvchilar uchun mo'ljallangan. Risola ko'p nashrli bo'lib, statistik ko'rsatkichlar va tahlillar natijasi yakuniy to'plam shaklida chop etiladi.

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti Ilmiy kengashi tomonidan nashrga tavsiya qilingan
(2021-yil 20-sentabr, 5-son IK 5.1-masala)

ISBN 978-9943-7773-8-5

© A.Radjiyev, A.Ibragimov, I.Muradov
«Xalq ta'limi raqamlarda».

© «Yangi kitob» MChJ, 2022.

Kirish

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni, Harakatlar strategiyasi va Davlat dasturlarida belgilangan vazifalar ijrosi yuzasidan hamda ta'lim to'g'risidagi bir qancha qonun va qonun osti hujjatlarining qabul qilinishi ta'lim mazmunini tubdan o'zgartirdi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 25-yanvardagi "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4963-son qarori xalq ta'limi tizimidagi islohotlarni yanada takomillashtirish va ilmiy jihatdan qo'llab-quvvatlash bo'yicha aniq vazifalarni belgilab berdi. Rasmiy statistika asosida xalq ta'limi tizimida yagona davlat siyosatiga mos chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirish, xalqaro standartlarga muvofiq bo'lgan yagona statistika metodologi-

yasini hamda davlat statistika kuzatuvlari shakllarini o'rganish, ijtimoiy-iqtisodiy va demografik hodisalar, jarayonlar va ularning natijalari to'g'risidagi statistika axborotlarini yig'ish, qayta ishlash, to'plash, saqlash, umumlashtirish, tahlil qilish va e'lon qilish, xalq ta'limi sohasidagi muammolarni tahlil qilish va ularga yechim izlab topish mexanizmini yo'lga qo'yish, mazkur sohani rivojlantirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqish bugungi kundagi dolzarb masalalardan biri bo'lib qoldi.

Shuningdek, xalq ta'limi tizimiga oid bo'lgan statistik hisobotlarni tayyorlash, dasturiy ta'minotga kiritish, yig'ish, qayta ishlash, saqlash va ma'lumotlar bankini yaratish hamda ular asosida sohaga doir turli statistik nashrlar, tahliliy statistik ma'lumotlarni tayyorlash, xalq ta'limi tizimidagi statistikaga oid muammolar bo'yicha xalqaro va respublika miqyosida konferensiya, seminar va davra suhbatlarida ishtirok etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Risola ilmiy tadqiqotlar olib borilishida, loyihalar ishlab chiqilishida uslubiy-amaliy manbaa sifatida xalq ta'limi tizimi xodimlarining statistika asoslari, shuningdek, statistika faoliyati va dolzarb tahliliy statistik ma'lumotlarga bo'lgan ehtiyojini qondirish, bu borada-

gi bilim va ko'nikmalarini oshirib borish, uzluksiz ta'limning boshqaruv organlari, xalq ta'limi muassasalarining mutasaddilari hamda ta'lim sohasi bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borayotgan tadqiqotchilar va qiziquvchilar uchun mo'ljallangan.

1-bo'lim

Jahonning rivojlangan mamlakatlarida ta'lim va ularning ta'lim statistikasi tizimda aks etishi

Hozirgi kunda statistik tadqiqotlar jahon iqtisodiyotining ko'pgina jabhalarini qamrab olgan bo'lib, savdo, energetika, transport, moliya, nashriyot, ommaviy axborot vositalari ta'lim yoki sog'liqni saqlash kabi turli sohalarga o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Zamonaviy jamiyatda statistik tadqiqotlarning rivojlanganlik darajasi mamlakat iqtisodiy taraqqiyoti va raqobatbardoshligini belgilab beruvchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Ushbu risolada¹ xalq ta'limini statistik baholash uslubiyati hamda bu boradagi hisob-kitoblarni amalga oshirish bo'yicha xorijiy tajribalar keltirilgan. Shuningdek, O'zbekistonda xalq ta'limi tizimi ko'lami, jumladan, maktablar, o'quvchilar, o'qituvchilar soni va uning mamlakat aholisi sonidagi ulushining hozirgi

1 Risola (arab. - xat, xabar) – muayyan kasb-hunar va uning tartib-qoidalariga oid kichik hajimdagi kitobcha, broshyura, biror ilmiy masalaga bag'ishlangan asar, traktat.

statistik holati tahlil etilgan. Xalq ta'limi tizimi statistikasini takomillashtirish, ushbu sektorda ma'lumotlar qamrovi to'liqligini ta'minlash bilan bog'liq muammolar o'rganilgan hamda ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan.

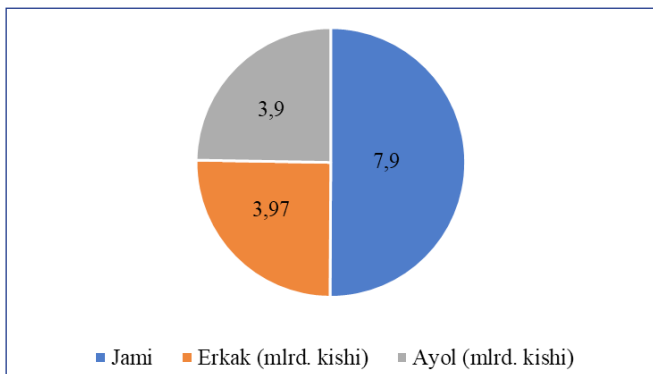
Dunyoda statistik tadqiqotlar bazasini shakllantiruvchi mamlakatlar asosan xalq ta'limi kichik tarmoqlar tizimidan foydalanadilar, bu esa mazkur ko'rsatkichlarni mamlakatlararo taqqoslash va tahlillar olib borish imkonini beradi. Quyida ayrim mamlakatlarda xalq ta'limi sektorining ulushini statistik baholash tajribasi tahlil qilingan.

Janubiy Koreyada xalq ta'limi sektori ko'rsatkichlarini aniqlash hamda uni hisoblash BMT Statistika bo'limi metodologiyasidan farqli ravishda xalq ta'limi tizimi statistikasi alohida-alohida ajratilgan holda shakllantiriladi.

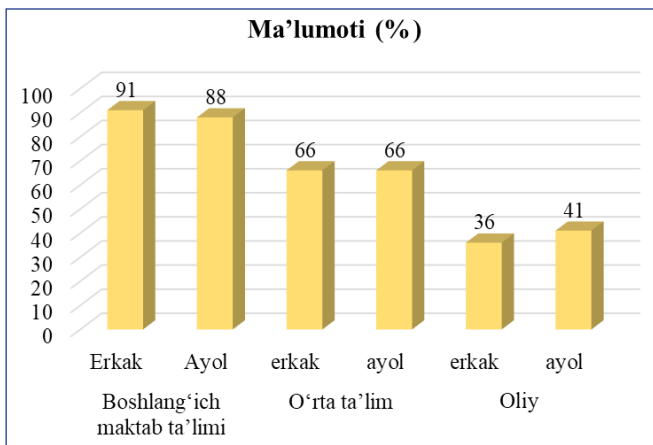
Malayziya tajribasida esa, xalq ta'limi statistikasi hisob-kitoblari Malayziya statistika departamenti tomonidan amalga oshiriladi. Malayziyada BMT Statistika bo'limi metodologiyasidan farqli ravishda xalq ta'limining yig'ma ko'rsatkichlari shakllantiriladi.

1-diagramma

Dunyo aholisi va ularning ma'lumoti ko'rsatkichlari

2-diagramma

Birlashgan Millatlar Tashkiloti ma'lumotlariga asosan dunyo aholisi soni 7,9 mlrd kishi, shundan 3,97 mlrd erkaklar, 3,93 mlrd ayollar bo'lib, jami erkaklar sonining 91 foizi va jami ayollar sonining 88 foizi boshlang'ich maktab ta'lim ma'lumotiga ega, o'rta ta'lim ma'lumotiga ega bo'lgan jami erkaklar va ayollarining ulushi 66 foizni tashkil etsa, jami erkaklar sonining 36 foizi va jami ayollar sonining 41 foizi oliy ma'lumotga ega hisoblanadi.

1-jadval

Jahondagi maktablar soni

№	Jami maktablar soni (mln)	Maktablar toifasi %		Maktablar reytingi yuqori bo'lgan davlatlar
		Xususiy maktablar	Davlat maktablar	
1	7,7	27	73	Buyuk Britaniya
				AQSh

Bugungi kunda dunyo miqyosida 7,7 mln maktab mavjud bo'lib, shundan o'rtacha 27 foizi xususiy maktablar². Xalqaro statistikaga ko'ra, dunyoda Buyuk Britaniya maktablari reytingi eng yuqori hisoblanadi.

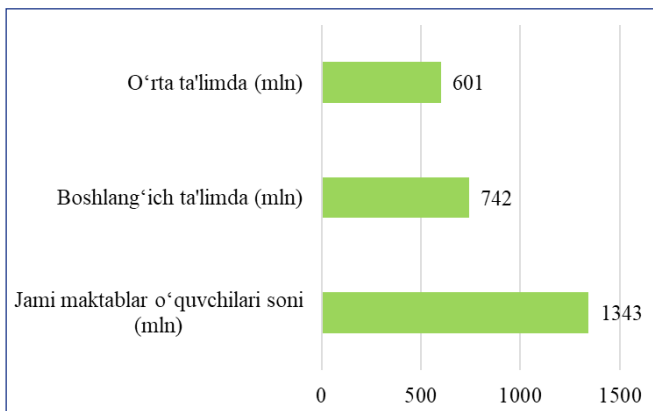
2 <https://data.worldbank.org/indicator/SE.SEC.PRIV.ZS?end=2020&start=1997&view=chart>

Ikkinchi o'rnida esa, AQSh maktablari va keyingi o'rinlarni Kanada, Germaniya, Fransiya maktab ta'lim tizimi egallaydi. Ushbu davlatlar maktab bitiruvchilarining 70 foizidan ortig'i oliy ta'limda tahsil oladi. Shuningdek, Osiyo qit'asida eng yaxshi maktab ta'limi Janubiy Koreya davlatida. Shu bilan birga 56 foiz koreys maktab bitiruvchilari oliy ta'limda tahsil olishadi. Eng yomon maktab ta'limi asosan Afrika davlatlari Burma, Zambiya Markaziy Afrika Respublikasi, shu bilan birga, Pokiston, Liviya, Gruzia ta'lim tizimi ham juda salbiy deb baholangan.

3-diagramma

O'quvchilar soni

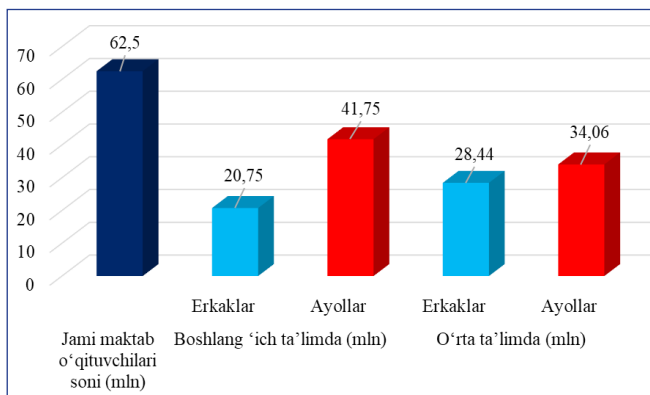
(jinsi, yoshi, reytingi, ijtimoiy ahvoli va h.k.)

2019-yilda dunyo miqyosida jami 742 mln boshlang'ich ta'lim o'quvchilari va 601 mln o'rta ta'lim o'quvchilari maktablarda ta'lim olishgan³.

4-diagramma

O'qituvchilar soni (jinsi, yoshi, ma'lumoti, toifasi, reytingi, ijtimoiy ahvoli va h.k)

Bugungi kunda dunyo miqyosida o'rtacha 62,5 mln o'qituvchi maktablarda ishlaydi⁴. YUNESKO tadqiqotlariga ko'ra, dunyo miqyosida boshlag'ich ta'lim o'qituvchilarining o'rtacha 66,8 foizi, o'rta ta'limda esa

3 <https://www.statista.com/statistics/1227106/number-of-pupils-in-primary-education-worldwide/>

4 <https://www.worldbank.org/en/topic/teachers>

54,5 foizini ayollar tashkil qiladi⁵. Taqqoslash uchun respublikamizda bu ko'rsatkich ayollar 70 foizni, erkak o'qituvchilar 30 foizni tashkil qiladi.

Britaniya maktablarida o'quvchilar boshlang'ich ta'limda o'rtacha 5-7 ta fanlar, o'rta ta'limda esa 9-12 ta fanlar o'qishadi. Shuningdek, har bir maktabda IGCSE (International General Certificate of Secondary Education) talablari doirasida fanlar mavjud.

2-jadval

O'qituvchilarning yillik o'quv yuklamalari

№	Davlatlar nomi	Yillik o'quv yuklamasi (soat)
	Kosta Rika	1254
	AQSh	966
	Kanada	744
	Germaniya	651
	Turkiya	503
	Rossiya	483

5 <https://data.worldbank.org/indicator/SE.SEC.TCHR.FE.ZS>

OECDning 2018-yilgi tadqiqotlariga ko'ra, bir o'qituvchining o'rtacha yillik yuklamasi 706 soatni tashkil qiladi, tadqiqot natijalarida berilishicha, o'qituvchining eng katta yuklama Kosta Rika davlatida bo'lib, yillik o'quv yuklamasi bir o'qituvchiga o'rtacha 1254 soatni tashkil qiladi. Bu ko'rsatkich, AQShda 966 soat, Kanada 744 soat, Germaniyada 651 soat, Turkiyada 503 soat, Rossiyada 483 soatni tashkil qiladi⁶. Shuningdek, bir nafar o'qituvchiga to'g'ri keladigan o'quvchilar soni bo'yicha eng katta ko'rsatkich Hindistonda bo'lib, bir nafar o'qituvchiga o'rtacha 28,5 nafar o'quvchi to'g'ri kelgan. Bu ko'rsatkich AQShda 15,2 nafarni, Turkiyada 17,2 nafarni, Rossiyada 22,9 nafarni, Buyuk Britaniyada 17,1 nafarni tashkil qilgan⁷.

6 <https://data.oecd.org/teachers/teaching-hours.htm>

7 <https://data.oecd.org/teachers/students-per-teaching-staff.htm#indicator-chart>

O'qituvchilarning ish xaqi yoki maoshi

№	Davlatlar nomi	Yillik ish haqi (ming AQSh dollari)
	Lyuksemburg	110,5
	Germaniya	88,8
	Kanada	70,6
	Janubiy Koreya	56,5
	Turkiya	31,3

2019-yilda o'qituvchilarning eng katta maoshi Lyuksemburg davlatida bo'lib, bu yerda o'qituvchilar yiliga o'rtacha 110,5 ming AQSh dollari miqdorida ish haqi olishgan. Shuningdek, keyingi o'rinlarda Germaniya 88,8 ming AQSh dollari, Kanadada 70,6 ming AQSh dollari, Janubiy Koreyada 56,5 ming AQSh dollari, Turkiyada 31,3 ming AQSh dollari miqdorida ish haqi to'langan⁸.

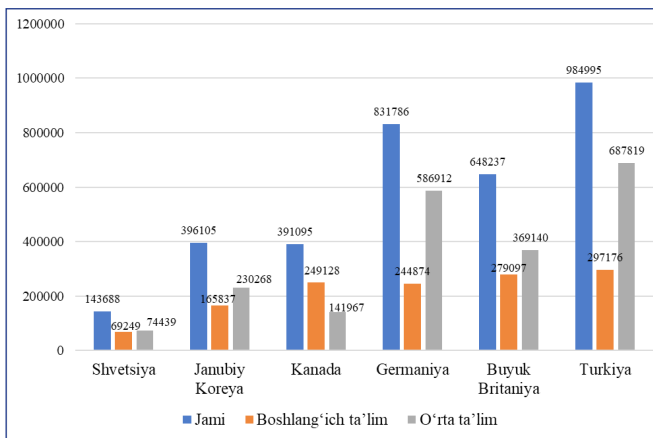
8 <https://data.oecd.org/teachers/teachers-salaries.htm#indicator-chart>

Rivojlangan davlatlar maktablarida o'qish uchun to'lovlar va xarajatlar

№	Davlatlar nomi	Maktab uchun yillik to'lov (AQSh dollari)	
		Davlat maktablari	Xususiy maktablar
	Buyuk Britaniya	6866,7	21 458
	Germaniya	290	24 400
	Kanada	2 977	20 800
	Janubiy Koreya	0	15 000 – 30 000
	Turkiya	0	5 000 – 20 000

Dunyo miqyosida maktablar uchun o'rtacha xarajatlar tahlil qilinganda, Buyuk Britaniyada bolalar davlat maktablarida o'qishlari uchun o'rtacha yiliga 6866 AQSh dollari sarf qilishadi, biroq xususiy maktablar uchun bu to'lov 21458 AQSh dollariga tengdir. Germaniyada davlat maktablari to'liq bepul bo'lsada, biroq maktab uchun to'lovlar yiliga o'rtacha 290 AQSh dollarini tashkil qiladi, shu bilan birga, xususiy maktablarda esa bu ko'rsatkich ancha yuqori bo'lib, o'rtacha 24400 AQSh dollarini tashkil qiladi.

Ta'lim tizimi rivojlangan ayrim davlatlarning o'qituvchilar soni, nafar

Tahlillarga ko'ra, boshlang'ich ta'limda, Germaniya va Buyuk Britaniyada ayol o'qituvchilar soni nisbatan yuqori bo'lsa, o'rta ta'limda Janubiy Koreyada ayol o'qituvchilar ulushi yuqoridir. Shu bilan birga, Kanadada o'qituvchilari boshlang'ich va o'rta ta'lim uchun alohida ko'rsatilmagan.

Xalqaro tajribalar va tahlillardan kelib chiqib aytish mumkin-ki, ijtimoiy hayotda o'z fikr va mulohazalarimizni tasdiqlash yoki isbotlash uchun har kuni bir qancha tushuncha yoki ma'lumotlarni ishlatamiz va

qo'llaymiz. Masalan, inflyatsiya, aholi, hosildorlik, o'rtacha yosh yoki oylik ish haqi, valyuta kursi, kasalning tuzalishi vaqti, yalpi ichki mahsulot, o'rtacha tezlik, baho, tannarx va h.k. Ushbu ko'rsatkich yoki ma'lumotlar qanday aniqlanadi. To'g'ri javob berish uchun statistikani o'rganish kerak. Statistikani o'rganish uchun o'quv metodik qo'llanma va praktikumlar, jahon tajribalarini o'rganish zarur. Xalqaro ilg'or tajribalarni o'rganish asosida xalq ta'limi tizimi statistik ko'rsatkichlarini ishlab chiqish, statistik ma'lumotlarni tahlil qilish bo'yicha tizimga mos matematik metod va mezonlarni aniqlashtirishning mazmuni va tarkibini, nazariy va amaliy (ayrim paytlarda tashkiliy) masalalarini yoritishni, prinsipial holatlarni misollar yordamida ko'rsatib berishni oldindan belgilash zarur. Bugungi kunda statistikani o'rganishda xalq ta'limi tizimi xodimlari ayrim qiyinchiliklarga va qarama-qarshi fikr hamda yo'nalishlarga duch kelishi mumkin. Shuning uchun ham foydalanuvchilar yuqoridagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda statistik metodlarni qo'llashi tavsiya etiladi. Ya'ni statistik kuzatish, jamlash, guruhlash, jadvallar, grafiklar, mutlaq, nisbiy va o'rtacha ko'rsatkichlarni o'rganish, tanlanma kuzatish, dinamika qatorlari, indeks usullari va boshqalarni ko'rib chiqishi lozim.

2-bo'lim

O'zbekiston Respublikasi ta'lim salohiyatini statistik baholash

Statistika – bu raqamlar va sonlar tizimidir. Biz kundalik turmushimizning har qadamida raqam va sonlarni ishlatamiz. Raqamlar bozor-o'charda, pul sanashimizda, vaqtni aniqlashimizda, transportga chiqishimizda, telefon qilishimizda eng yaqin yordamchimiz. Insoniyat raqamlarni o'ylab topgani uchun ajdodlarimizga hamisha tahsinlar aytadi. Raqamlar hatto xohishimizni, uyimizni, ishimizni, maktab yoki oliy o'quv yurtida qanday o'qishimizni ham ko'rsatib turadi. Gap shundaki, statistikada o'rganadigan muammolarning asosiy qismi sonlar vositasida tabiiyroq va osonroq ifodalanadi.

Fikrimizning dolzarbligini asoslovchi statistik raqamlarni ya'ni "Xalq ta'limi tizimi raqamlarda" mavzusida tahlilni ko'rib chiqamiz:

Hududlar bo'yicha shahar va qishloq aholisi soni
(yil boshiga, ming kishi)

	Jami aholi	shu jumladan:	
		shahar aholisi	qishloq aholisi
2022			
O'zbekiston Respublikasi	35271,3	17932,6	17338,7
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1948,5	954,2	994,3
viloyatlar:			
Andijon	1976,8	725,8	1554,3
Buxoro	1443,4	675,3	1251
Jizzax	3408,3	1460	768,1
Qashqadaryo	1033,9	505,5	1948,3
Navoiy	2931,1	1899,5	528,4
Namangan	4031,3	1483,1	1031,6
Samarqand	2743,2	993,3	2548,2
Surxondaryo	878,6	374,3	1749,9
Sirdaryo	2941,5	1477	504,3
Toshkent	3896,4	2188,7	1464,5
Farg'ona	1924,2	636,1	1707,7

Xorazm	2860,6	2860,6	1288,1
Toshkent sh.	2694,4	2694,4	-
2010			
O'zbekiston Respublikasi	28001,4	14425,9	13575,5
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1632	820,3	811,7
<i>viloyatlar:</i>			
Andijon	2549,1	1358,4	1190,7
Buxoro	1612,5	622,4	990,1
Jizzax	1116,8	526,8	590
Qashqadaryo	2616,1	1135,7	1480,4
Navoiy	851,6	420,9	430,7
Namangan	2258,5	1458,8	799,7
Samarqand	3119	1160,4	1958,6
Surxondaryo	2075	767,9	1307,1
Sirdaryo	714,4	294,7	419,7
Toshkent	2585,9	1293,2	1292,7
Farg'ona	3074,6	1802,5	1272,1
Xorazm	1561,6	529,6	1032
Toshkent sh.	2234,3	2234,3	-

2000			
O'zbekiston Respublikasi	24487,7	9165,5	15322,2
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1503	724,2	778,8
<i>viloyatlar:</i>			
Andijon	2186,2	657,5	1528,7
Buxoro	1419,3	440,7	978,6
Jizzax	974,8	294,7	680,1
Qashqadaryo	2166,8	551,3	1615,5
Navoiy	783,3	316,7	466,6
Namangan	1924,3	722,6	1201,7
Samarqand	2670,3	724,1	1946,2
Surxondaryo	1736,7	344,8	1391,9
Sirdaryo	642,2	206,1	436,1
Toshkent	2350,2	949,7	1400,5
Farg'ona	2664,4	776,1	1888,3
Xorazm	1323,9	314,7	1009,2
Toshkent sh.	2142,3	2142,3	-

O'zbekiston Respublikasida jami aholi soni 2000-yil boshida 24487,7 ming kishi bo'lgan bo'lsa, 2010-yil boshida esa 28001,4 ming kishini tashkil etgan, 2022-yil boshida bu ko'rsatkich 35271,3 ming kishiga yetgan. Tahlillar natijasiga ko'ra, 2010-yil 2000-yilga nisbatan aholi soni 12,55 foizga (3513,7 ming kishi, bir yilga o'rtacha 351,3 ming kishi), 2022-yilda 2000-yilga nisbatan 44,04 foizga (10783,6 ming kishi, har bir yilga o'rtacha 490,2 ming kishi), 2010-yilga nisbatan 2022-yilda 26,0 foizga, o'n yil davomida aholi soni 7269,9 ming kishiga, ya'ni yiliga o'rtacha 727,0 ming kishiga oshgan.

Umumta'lim muassasalari
(o'quv yili boshiga)

	2000 / 2001	2001 / 2002	2002 / 2003	2003 / 2004	2004 / 2005	2005 / 2006	2006 / 2007	2007 / 2008	2008 / 2009	2009 / 2010	2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019	2019 / 2020	2020 / 2021
Umumta'lim muassasalari soni, birlik	9802	9788	9799	9791	9835	9826	9796	9788	9792	9791	9806	9780	9779	9758	9733	9720	9719	9718	9774	10090	10181
<i>ulardan:</i>																					
boshlang'ich	207	190	183	173	161	150	147	118	99	89	90	73	72	47	29	21	30	27	37	37	47
umumiy o'rta	9432	9455	9531	9533	9589	9590	9563	9584	9604	9613	9628	9619	9619	9622	9617	9610	9601	9603	9648	9963	10045
jismoniy yoki psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun maktablar	87	85	85	85	85	86	86	86	89	89	88	88	88	89	87	89	88	88	89	90	89

O'quvchilar soni, ming kishi ¹⁾	6083,7	6120,0	6371,8	6241,2	6130,2	5948,1	5707,2	5392,8	5141,1	4909,1	4695,3	4579,4	4491,0	4489,7	4539,7	4670,7	4816,8	5263,0	5847,3	6164,4	6283,2
<i>shu jumladan maktablarda:</i>																					
boshlang'ich	307	315	33	397	411	389	37	307	291	271	28	215	171	74	48	47	55	58	66	52	65
umumiy o'rta	5966,0	6004	6254	6182	6070	5890	5651	5343	5092	4863	4648	4539	4455	4463	4516	4648	4792	5237	5820	6138	6255,0
jismoniy yoki psixik rivojlan- ishida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun	87	85	85	196	191	194	193	194	196	188	191	19	186	192	188	185	189	199	210	217	217
Umumta'lim muassasalarini bitirgan o'quvchi- lar, ming kishi	8768	876,8	882,3	882,1	875	867,8	887,4	846,7	760,4	691,4	665,1	599,8	566,3	536,9	500,2	482,6	475,3	466,1	475,7	280,3	454,3
O'qituvchilar soni, ming kishi	4542	454,4	466,3	472,8	476,9	475,2	463,1	463,2	457,7	437,6	427,7	419,8	409,8	395,7	390,6	394,0	400,0	419,8	457,8	501,0	523,3

Umumta'lim muassasalari o'quvchilarining sinflar guruhlari bo'yicha soni, foizda ^{*)}	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
shu jumladan sinflar guruhlari bo'yicha:																		
1-4 sinflar	43,3	42,4	40,0	39,4	39,0	38,4	38,1	38,6	39,0	40,1	41,3	42,5	43,9	45,1	47,0	48,4	49,5	47
5-9 sinflar	50,5	51,2	49,9	50,5	51,4	53,1	54,6	56,2	57,4	58,1	57,9	56,8	55,6	54,5	53,0	51,6	50,5	47,2
10-11 sinflar	6,2	6	10,1	10,1	9,6	8,5	7,3	5,2	3,6	1,8	0,4	0,3	0,1	-	-	-	-	5,5
																		12,6
																		14,7
																		14,1

^{*)} Jismoniy psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun maktablar va sinflar o'quvchilarisiz

^{*)} 2019 yilda 11-sinfni bitirganlar soni

ta'lim rus tilidagi maktablarda	2440	301	159	101	71	62	86	86	199	93	34	332	279	85	541	11
ta'lim qoraqalpoq tilidagi maktablarda	1705	1702					3									
ta'lim qozoq tilidagi maktablarda	750	376		11	1		153				3	202		2	2	
ta'lim tojik tilidagi maktablarda	624			2	10	141	12	10	68	224	12	46	99			
ta'lim qirg'iz tilidagi maktablarda	83		31		36			5				6	5			
ta'lim turkman tilidagi maktablarda	135	132												3		
Rus tili va adabiyoti	29421	1526	2855	1783	1307	3074	1142	2418	3365	2427	796	2161	3240	1975	1322	30
3																

4	Tarix hamda davlat va huquq asoslari	26963	1937	2159	1568	1151	3071	1176	2014	3030	2709	780	1778	2792	1530	1239	29
5	Milliy istiklol g'oyasi va ma'naviyat asoslari	8329	657	623	513	493	964	405	576	920	849	226	523	870	405	299	6
6	Fizika	15915	1307	1242	884	754	1963	721	1168	1964	1393	408	999	1470	975	651	16
7	Matematika	37495	2797	2987	2088	1661	4061	1573	2962	4400	3668	948	2530	3710	2295	1766	49
8	Informatika	16626	1121	1376	1004	784	1872	711	1359	1925	1277	440	1098	1682	1089	867	21
9	Ximiya	13562	1169	1025	832	638	1619	626	1047	1453	1155	334	864	1360	864	560	16
10	Geografiya	14997	1239	1061	758	740	1726	726	1076	1791	1431	344	1072	1544	896	582	11
11	Biologiya	19042	1579	1552	1174	827	2310	841	1292	2194	1837	465	1177	1817	1183	770	24
12	Yevropa tillari																
	Ulardan, ingliz tili	42451	3036	3938	2376	1742	4060	1675	3291	4964	2721	1089	3124	4587	2500	3273	75

	Nemis tili	2719	50	348	210	29	469	88	150	411	223	11	56	273	352	49	
	Fransuz tili	1906	43	174	257	33	232	81	86	270	73	25	60	110	417	41	4
	Boshqa tillar	74		6	6			4		2			3		12	41	
13	Musiqqa	9655	561	777	572	491	1176	435	737	1075	935	247	635	954	625	429	6
14	Tasviriy san'at va chizmachilik	10754	720	904	752	486	1332	572	731	1291	938	293	716	860	730	420	9
15	Jismoniy tarbiya	31650	2317	2229	1838	1402	3609	1402	2258	3583	3233	882	2184	3270	1994	1420	29
16	Mehnat ta'limi	23510	1441	1597	1369	1113	3081	848	1674	2852	2443	608	1505	2197	1838	927	17
17	ChQBT	9534	683	744	514	484	1106	341	670	1199	927	311	805	932	538	274	6
18	Boshlang'ich ta'lim	117697	7880	10401	5886	5588	15085	4258	8924	13275	11745	2884	8791	11910	6208	4792	70
19	Boshqalar	21649	2184	1490	1263	966	1178	879	2101	2154	859	684	1742	2915	2181	1010	43
	Jami:	502687	37328	41174	28488	22719	56903	20656	37921	57359	44520	12902	35447	51481	31663	23595	531

**Respublika umumiy oʻrta taʼlim maktablarida faoliyat koʻrsatayotgan
oʻqituvchilarning maʼlumoti**
(2021-yil sentabr holatiga)

№	Hududlar	Jami oʻqituvchilar soni	Shundan ayollar	%	Jami oʻqituvchilar sonidan				
					Oliy maʼlumoti	%	Tugallanmagan oliy maʼlumoti	%	Oʻrta maxsus maʼlumoti
1	Qoraqalpogʻiston Respublikasi	37328	27492	73,6	34709	93,0	217	0,6	2402
2	Andijon viloyati	41174	30880	75,0	37126	90,2	1166	2,8	2882
3	Buxoro viloyati	28488	21607	75,8	26474	92,9	102	0,4	1912
4	Jizzax viloyati	22719	11655	51,3	21019	92,2	895	4,0	805
									3,9

5	Qashqadaryo viloyati	56903	34912	61,4	44608	78,4	1875	3,3	10420	18,3
6	Navoiy viloyati	20656	15003	72,6	19436	94,1	368	1,8	852	4,1
7	Namangan viloyati	37921	26709	70,4	35447	93,5	256	0,7	2218	5,8
8	Samarqand viloyati	57359	34865	60,8	49982	87,1	2115	3,7	5262	9,2
9	Surxondaryo viloyati	44520	23848	53,7	36225	81,4	2544	5,7	5751	12,9
10	Sirdaryo viloyati	12902	7892	61,2	12154	94,2	403	3,1	345	2,7
11	Toshkent viloyati	35447	26203	73,9	31308	88,3	1590	4,5	2549	7,2
12	Farg'ona viloyati	51481	37970	73,8	47867	91,8	745	1,4	2869	6,7
13	Xorazm viloyati	31663	23893	75,5	29184	92,2	329	1,0	2150	6,8
14	Toshkent shahri	24126	21038	87,2	23352	96,8	381	1,6	393	1,6
JAMI:		502687	343967	68,4	448891	89,3	12986	2,6	40810	8,1

**Respublika umumiy o'rta ta'lim maktablarida faoliyat ko'rsatayotgan
o'qituvchilarning toifalari haqida ma'lumot**
(2021-yil sentabr holatiga)

№	Hududlar	jami o'qituvchilar soni	Shundan ayollar	%	jami o'qituvchilar sonidan									
					oliy toifa	%	I toifa	%	II toifa	%	mutaxassis	%	toifasiz	%
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	37328	27492	73,6	1617	4,3	5038	13,5	9333	25,0	18721	50,2	2619	7,0
2	Andijon viloyati	41174	30880	75,0	2226	5,4	6548	15,9	10991	26,7	17361	42,2	4048	9,8
3	Buxoro viloyati	28488	21607	75,8	2589	9,1	5447	19,1	6827	24,0	11611	40,8	2014	7,1
4	Jizzax viloyati	22719	11655	51,3	1292	5,7	3653	16,1	5414	23,8	10660	46,6	1700	7,8

5	Qashqadaryo viloyati	56903	34912	61,4	1953	3,4	6117	10,8	11926	21,0	24612	43,2	12295	21,6
6	Navoiy viloyati	20656	15003	72,6	1556	7,5	3803	18,4	5368	26,0	8709	42,2	1220	5,9
7	Namangan viloyati	37921	26709	70,4	3063	8,1	7737	20,4	8485	22,4	16162	42,6	2474	6,5
8	Samarqand viloyati	57359	34865	60,8	1808	3,2	6461	11,3	11907	20,8	29806	52,0	7377	12,9
9	Surxondaryo viloyati	44520	23848	53,7	1305	2,9	5022	11,3	10258	23,0	19640	44,1	8295	18,6
10	Sirdaryo viloyati	12902	7892	61,2	748	5,8	2142	16,6	3543	27,5	5721	44,3	748	5,8
11	Toshkent viloyati	35447	26203	73,9	1550	4,4	4752	13,3	8871	24,6	16135	46,0	4139	11,7
12	Farg'ona viloyati	51481	37970	73,8	3142	6,1	8313	16,2	13024	25,3	23388	44,3	3614	8,2
13	Xorazm viloyati	31663	23893	75,5	2864	9,0	6238	19,7	7055	22,3	13027	41,1	2479	7,8
14	Toshkent shahri	24126	21038	87,2	1216	5,0	3432	14,2	5476	22,7	13228	54,8	774	3,2
JAMI:		502687	343967	68,4	26929	5,4	74703	14,9	118478	23,6	228781	45,5	53796	10,7

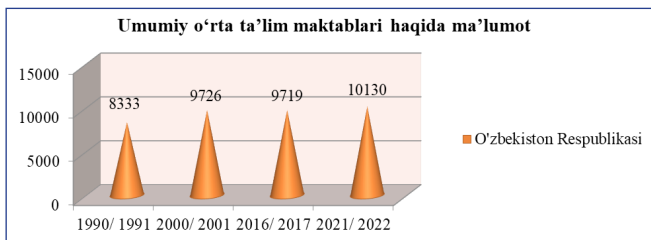
O'zbekiston Respublikasining 2000-yildan 2021-yilgacha aholi soni o'sishi tahlil qilinganda, 2021-yilda 2000-yilga nisbatan ya'ni, 20 yilda 29,15 foizga, 2010-yilga nisbatan 2021-yilda 19,0 foizga ya'ni, o'n yil davomida aholi soni 6557,2 ming kishiga, yiliga o'rtacha 655,72 ming kishiga oshganligi aniqlangan.

O'zbekiston Respublikasida 2009-2010 o'quv yili boshiga 9772 ta maktabda 4892827 nafar o'quvchi ta'lim olgan bo'lsa, 2019-2020 o'quv-yili boshiga esa 9942 ta maktabda 6119440 nafar o'quvchi ta'lim olgan, 2019-2020 o'quv yilida 2009-2010 o'quv yiliga nisbatan o'quvchilar soni 20,1 foizga (1226613 o'quvchiga) oshgan, maktablar soni esa 2019-2020 o'quv yilida 2009-2010 o'quv yiliga nisbatan ya'ni 10 yilda 1,71 foizga (170 ta) oshgan.

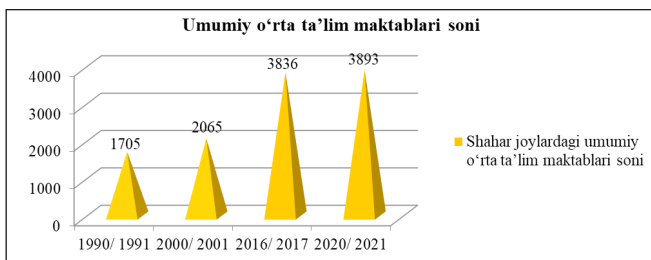
Tahlillar natijasiga ko'ra, o'n yil davomida o'rtacha 21 foizga o'quvchilar soni oshib borsa, 2030-yilga kelib O'zbekiston Respublikasida o'quvchilar soni 7463520 dan, ya'ni bir yilda 746352 nafar o'quvchidan oshib ketishi prognoz qilinmoqda. 2030-yilga bir maktabda o'rtacha 500 nafar o'quvchi ta'lim olganda o'rtacha 14927 maktablar faoliyat ko'rsatishi talab etiladi. Shundan kelib chiqib, 2030-yilgacha har yili mamlakatimizga 4837 ta yangi maktablar yoki qo'shimcha binolar qurilishi lozim bo'ladi.

Xulosa qilib aytish mumkin-ki, o'n yil davomida O'zbekistonda o'rtacha 20 foizga aholi soni oshib borsa, 2031-yilga kelib O'zbekiston Respublikasida aholi soni 41470,32 mingdan oshib ketishi prognoz qilinmoqda.

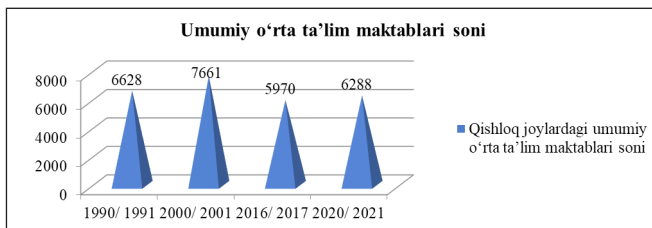
Shuningdek, 2009-2010 o'quv yilida o'rtacha har bir maktabda 501 nafar o'quvchi o'qigan bo'lsa, 2019-2020 o'quv yilida esa o'rtacha har bir maktabda 616 nafar o'quvchi ta'lim olgan. O'tgan o'n yil davomida maktab qurilishining orqada qolayotganligi sababli, har bir maktabga bir yilda qo'shimcha ravishda o'rtacha 110 nafar o'quvchi qabul qilishiga to'g'ri kelmoqda. Bu holat maktablarda o'quvchilarni qabul qilish sig'imi, har bir sinfdagi o'quvchilar sonining me'yori, maktablarning moddiy-texnika bazasi ta'minoti va holati, o'tiladigan fanlarning malakali mutaxassis o'qituvchilar bilan qamrab olinganligi, asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari bilan ta'minlanganligi kabi dolzarb masalalar ta'lim tizimining keyingi muammolari ekanligini ko'rsatib bermoqda.

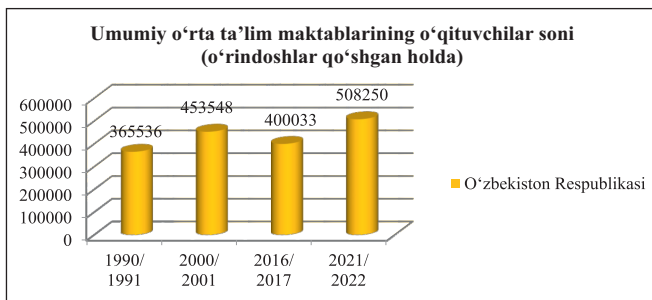
Bugungi kunda umumiy o'rta ta'lim maktablari soni 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan 1797 taga ko'payib, 21,6 foizga oshgan.

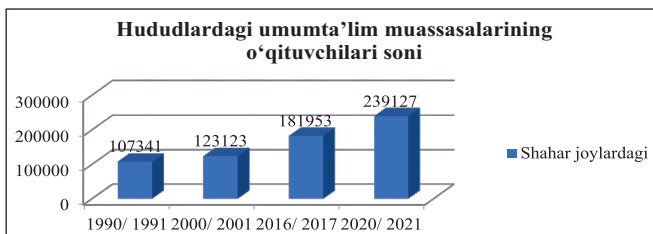
Shahar joylardagi umumiy o'rta ta'lim maktablari soni yillar davomida o'sib borib, 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan 2 188 taga ko'payib, 1,3 barobar oshgan.

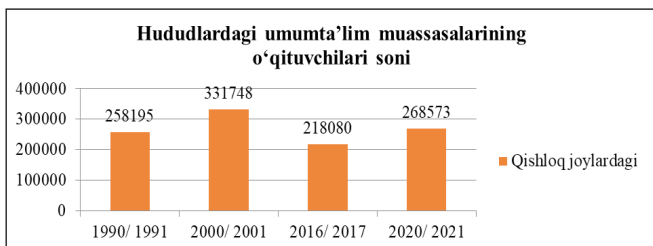
Qishloq joylardagi umumiy oʻrta taʼlim maktablari soni dinamikasi yillar davomida nobarqaror boʻlib, 1990-1991 oʻquv yiliga nisbatan 340 taga kamayib, -5,1 foizni tashkil etgan.

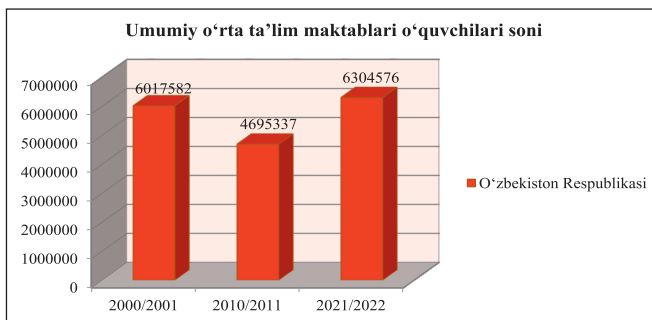
2021-2022 oʻquv yilida oʻqituvchilar soni 1990-1991 oʻquv yiliga nisbatan 142 714 taga koʻpayib, 39,04 foizga ortgan.

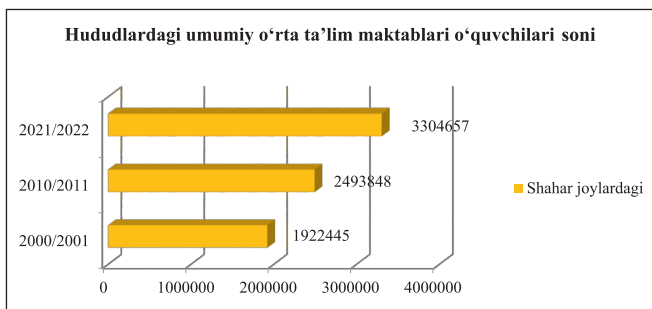
Jumladan, shahar joylardagi o'qituvchilar soni dinamikasiga qarasak, shahar joylardagi o'qituvchilar soni yillar davomida o'sib borib, 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan 131 786 taga ko'payib, 2,2 *barobar oshgan*.

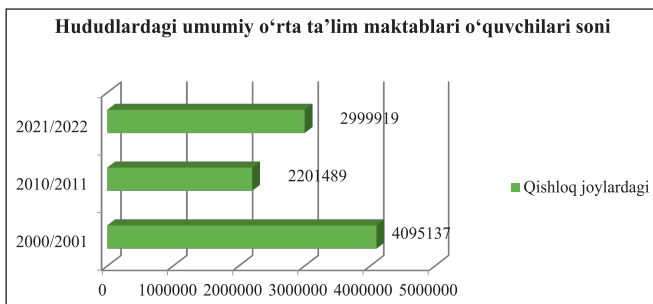
Qishloq joylardagi o'qituvchilar soni dinamikasiga e'tibor bersak, qishloq joylardagi o'qituvchilar soni dinamikasi yillar davomida beqaror bo'lib, 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan 10 378 taga ko'payib, 4,0 foizga *ortgan*.

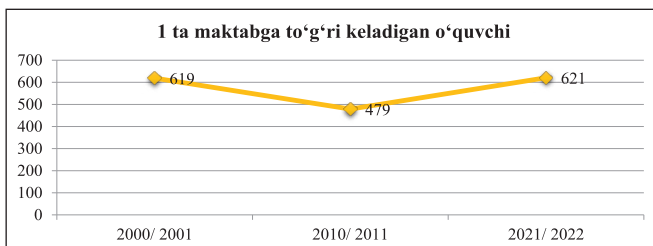
Ayni paytda o'quvchilar soni dinamikasining tahlil natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, 2000-2001 o'quv yiliga nisbatan **286 994 taga** ko'payib, **4,77 foizga** oshgan.

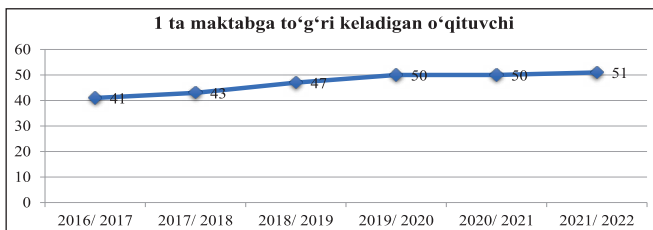
Shahar joylardagi o'quvchilar soni 2000-2001 o'quv yiliga nisbatan 71,9 foizga oshgan.

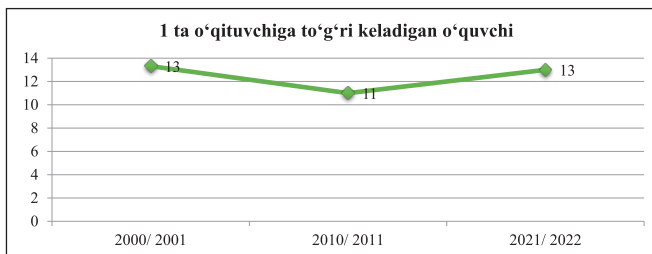
Qishloq joylardagi o'quvchilar soni dinamikasi yillar davomida beqaror bo'lib, 2000-2001 o'quv yiliga nisbatan -26,7 foizga kamayib ketgan.

Tahlil qiladigan bo'lsak, 2000-2001 o'quv yiliga nisbatan o'rtacha ko'rsatkich 2 nafarga ortgan.

Tahlil natijalariga ko'ra, o'rtacha ko'rsatkich yillar mobaynida o'sib borib, 2016-2017 o'quv yiliga nisbatan 10 nafarga ya'ni 24,4 foizga oshgan.

Bugungi kunda maktablar son jihatdan ortgan, ammo o'quvchilar soniga nisbatan olib qaraganda 2016-2017 o'quv yiligacha ushbu ko'rsatkich -19,8 foizga pasaygan edi. Ta'lim tizimidagi o'zgarishlar, ya'ni 11 yillik ta'lim qayta qo'shilishi sababli joriy yilda ushbu nisbat 2000-2001 o'quv yiliga nisbatan 0,3 foizga oshgan.

O'qituvchilar soni ham son jihatdan ortgan, biroq maktablar soniga nisbatan solishtirilganda 2016-2017 o'quv yiligacha -6,2 foizga pasayib ketgan. Oxirgi yillarda o'qituvchilarning maktablarga qaytishi sabab ushbu ko'rsatkich 15,2 foizga oshgan.

Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, shahar joylarda o'qituvchilar soni 2,2 barobarga ortgan bo'lsa, qishloq

joylarda 4,0 foizga oshgan xolos. Sababi yuqori bilimli kadrlar shahar joylarda qolishmoqda.

Jami umumiy o'rta ta'lim maktablari soni hududlar bo'yicha tahlil qilinganida, shahar joylardagi maktablar soni yillar davomida 1,3 barobar o'sgan bo'lsa, qishloq joylardagi maktablar soni dinamikasi beqaror bo'lib, -5,1 foizga kamaygan. Sababi shahar joylardagi maktablarda xorijiy tillarni o'qitish, infratuzilma faoliyati nisbatan yaxshi yo'lga qo'yilgan.

Bitta umumiy o'rta ta'lim maktabiga to'g'ri keladigan o'qituvchilar soni o'rganilganda, o'rtacha ko'rsatkich 2016-2017 o'quv yiligacha kamayib kelayotgan edi. Umumiy o'rta ta'lim bosqichining 11 yillik bo'lishi sababli ushbu o'rtacha ko'rsatkich 10 nafarga oshgan.

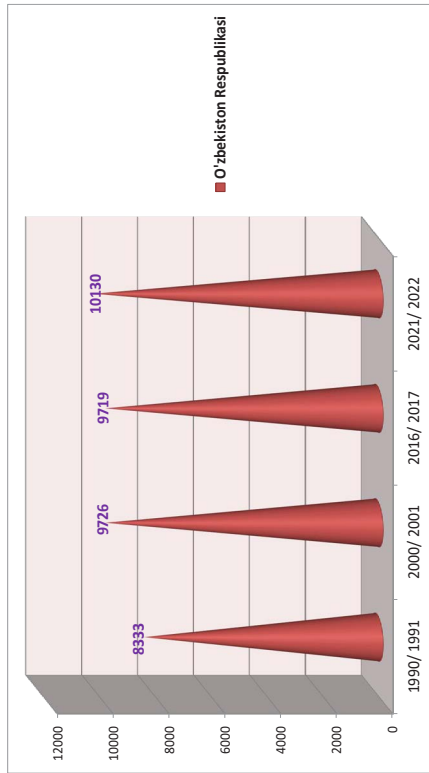
Bitta o'qituvchiga to'g'ri keladigan o'quvchilar soni tahliliga e'tibor qiladigan bo'lsak, so'nggi 20 yil ichida o'rtacha ko'rsatkich tenglashgan. Bu teng ko'rsatkich aslida o'sish hisoblanadi, ya'ni tejalgan vaqtni o'quvchilarga ko'proq ajratilishiga sabab bo'ladi.

ILOVALAR

Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot

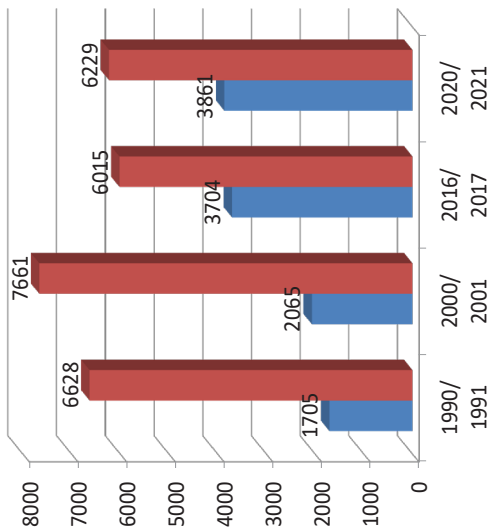
A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

Bugungi kunda
umumiy o'rta ta'lim
maktablari soni 1990-
1991-o'quv yiliga
nisbatan **1797 taga**
ko'payib, **21,6%ga**
oshgan.

Hududlardagi umumiy oʻrta taʼlim maktablari soni

A.Avloniy nomidagi xalq taʼlimi muammolarini oʻrganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

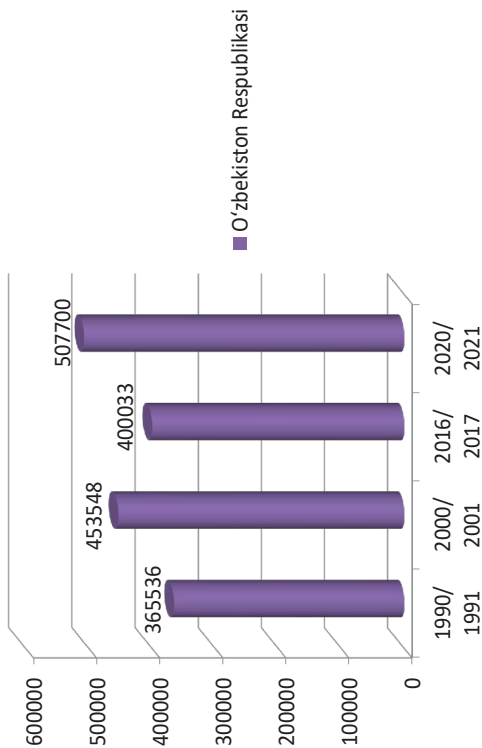

Shahar joylardagi umumiy oʻrta taʼlim maktablari soni yillar davomida oʻsib borib, 1990-1991 oʻquv yiliga nisbatan **2 188 taga** koʻpayib, **2,3 barobar oshgan.**

Qishloq joylardagi umumiy oʻrta taʼlim maktablari soni dinamikasi yillar davomida nobarqaror boʻlib, 1990-1991 oʻquv yiliga nisbatan **340 taga** kamayib, **5,2%ni tashkil etgan.**

Umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni

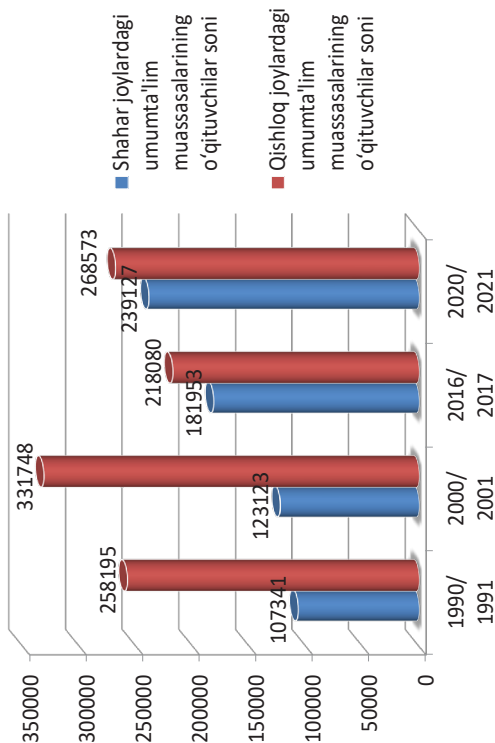
A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

Bugungi kunda
o'qituvchilar soni
1990-1991 o'quv yiliga
nisbatan **142 164 taga**
ko'payib, **38,9%ga**
ortgan.

Hududlardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

Shahar joylardagi o'qituvchilar soni yillar davomida o'sib borib, 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan **131 786 taga** ko'payib, **2,2 barobar oshgan.**

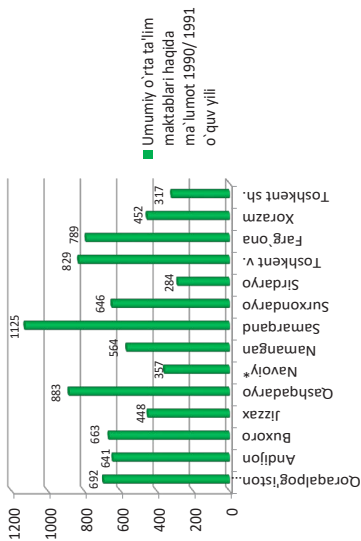
Qishloq joylardagi o'qituvchilar soni dinamikasi yillar davomida nobarqaror bo'lib, 1990-1991 o'quv yiliga nisbatan **10 378 taga** ko'payib, **4,0%ga ortgan.**

Umumiy o`rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o`rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

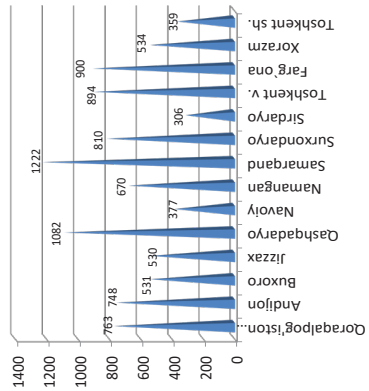

Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot	
Hududlar nomi	1990/ 1991 o'quv yili
Qoraqalpog'iston Respublikasi	692
Andijon	641
Buxoro	663
Jizzax	448
Qashqadaryo	883
Navoiy*	357
Namangan	564
Samarqand	1125
Surxondaryo	646
Sirdaryo	284
Toshkent v.	829
Farg'ona	789
Xorazm	452
Toshkent sh.	317

* 1993-yildan boshlab ko'rsatkichlar qayd qilingan

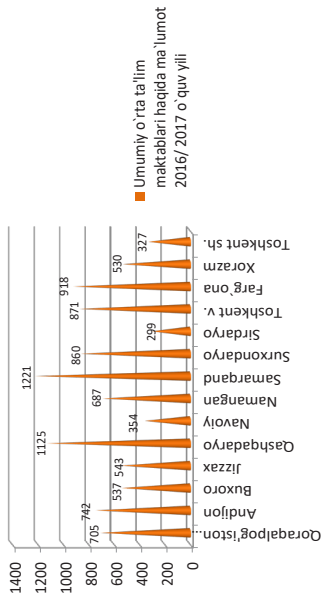
A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

■ Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot 2000/2001 o'quv yili

Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot	
Hududlar nomi	2000/ 2001 o'quv yili
Qoraqalpog'iston Respublikasi	763
Andijon	748
Buxoro	531
Jizzax	530
Qashqadaryo	1082
Navoiy	377
Namangan	670
Samarqand	1222
Surxondaryo	810
Sirdaryo	306
Toshkent v.	894
Farg'ona	900
Xorazm	534
Toshkent sh.	359

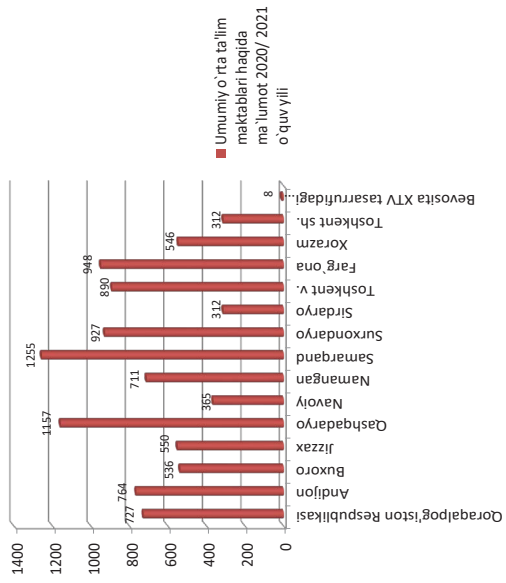
A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot	
Hududlar nomi	2016/2017 o'quv yili
Qoraqalpog'iston	705
Andijon	742
Buxoro	537
Jizzax	543
Qashqadaryo	1125
Navoiy	354
Namangan	687
Samarqand	1221
Surxondaryo	860
Sirdaryo	299
Toshkent v.	871
Farg'ona	918
Xorazm	530
Toshkent sh.	327

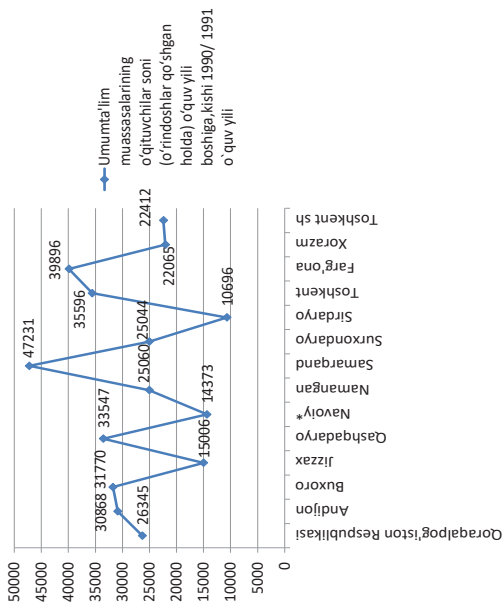

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

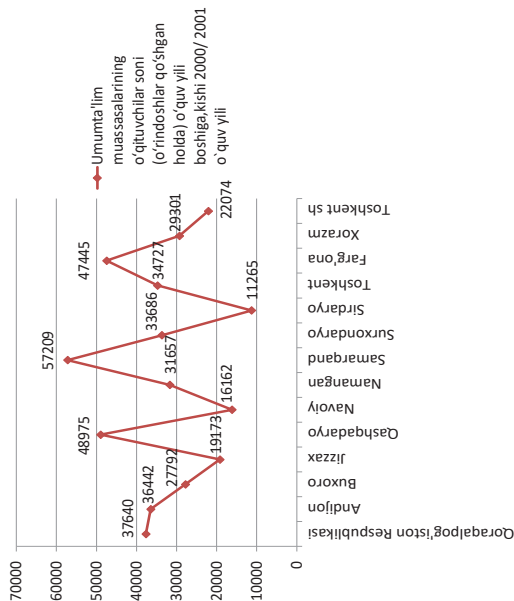
Umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot	2020/2021 o'quv yili
Hududlar nomi	2020/2021 o'quv yili
Qoraqalpog'iston Respublikasi	727
Andijon	764
Buxoro	536
Jizzax	550
Qashqadaryo	1157
Navoiy	365
Namangan	711
Samarqand	1255
Surxondaryo	927
Sirdaryo	312
Toshkent v.	890
Farg'ona	948
Xorazm	546
Toshkent sh.	312
Bevosita XTV tasarrufidagi muassasalar	8

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

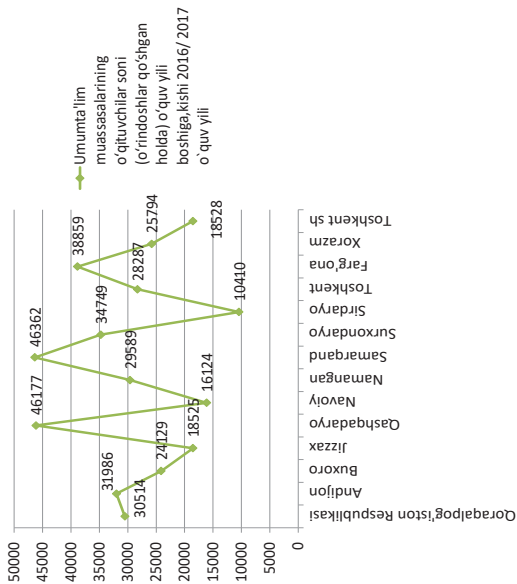
* 1993-yildan boshlab ko'rsatkichlar qayd qilingan

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarni belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

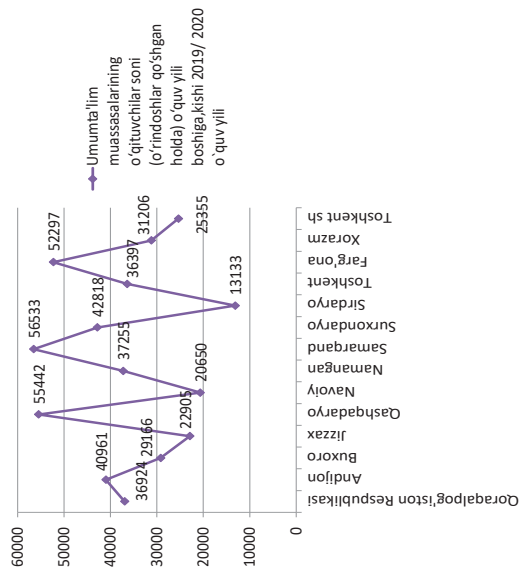
Umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
Hududlar nomi	o'quv yili boshiga, kishi 2000/ 2001 o' quv yili
Qoraqalpog'iston Respublikasi	37640
Andijon	36442
Buxoro	27792
Jizzax	19173
Qashqadaryo	48975
Navoiy	16162
Namangan	31657
Samarqand	57209
Surxondaryo	33686
Sirdaryo	11265
Toshkent	34727
Farg'ona	47445
Xorazm	29301
Toshkent sh	22074

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

Umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	o'quv yili boshiga, kishi
	2016/ 2017 o'quv yili
Qorapog'iston Respublikasi	30514
Andijon	31986
Buxoro	24129
Jizzax	18525
Qashqadaryo	46177
Navoiy	16124
Namangan	29589
Samarqand	46362
Surxondaryo	34749
Sirdaryo	10410
Toshkent	28287
Farg'ona	38859
Xorazm	25794
Toshkent sh	18528

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

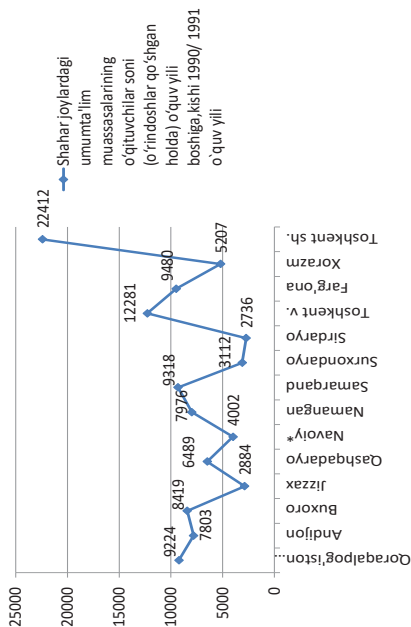
Umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
Hududlar nomi	o'quv yili boshiga, kishi
Qoraqalpog'iston Respublikasi	2019/2020 o'quv yili
Andijon	36924
Buxoro	40961
Jizzax	29166
Qashqadaryo	22905
Navoiy	55442
Namangan	20650
Samarqand	37255
Surxondaryo	56533
Sirdaryo	42818
Toshkent	13133
Farg'ona	36397
Xorazm	52297
Toshkent sh	31206
	25355

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

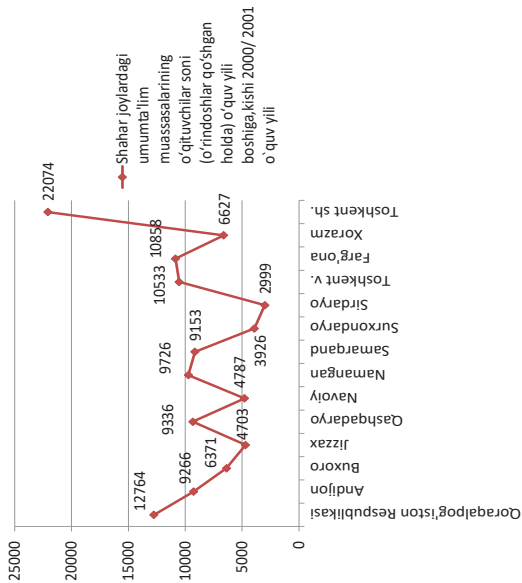
Shahar joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	o'quv yili boshiga, kishi 1990/ 1991 o'quv yili
Hududlar nomi	
Qoraqalpog'iston Respublikasi	9224
Andijon	7803
Buxoro	8419
Jizzax	2884
Qashqadaryo	6489
Navoiy*	4002
Namangan	7976
Samarqand	9318
Surxondaryo	3112
Sirdaryo	2736
Toshkent v.	12281
Farg'ona	9480
Xorazm	5207
Toshkent sh.	22412

* 1993-yildan boshlab ko'rsatkichlar qayd qilingan

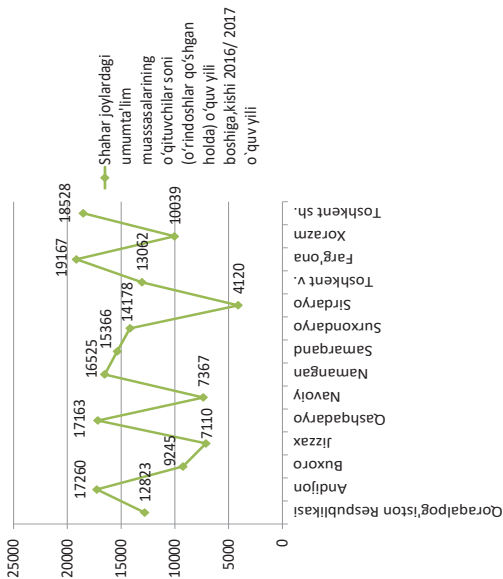
A. Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy- tadqiqot instituti

Shahar joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
Hududlar nomi	o'quv yili boshiga, kishi
Qoraqalpog'iston Respublikasi	2000/ 2001 o'quv yili
Andijon	12764
Buxoro	9266
Jizzax	6371
Qashqadaryo	4703
Navoiy	9336
Namangan	4787
Samarqand	9726
Surxondaryo	9153
Sirdaryo	3926
Toshkent v.	2999
Farg'ona	10533
Xorazm	10858
Toshkent sh.	6627
	22074

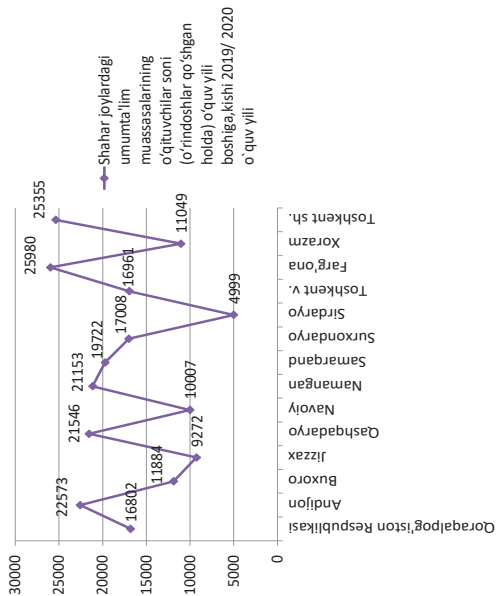

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

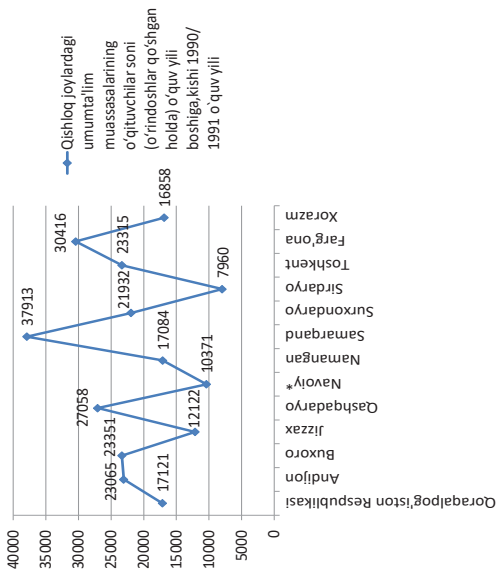
Shahar joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
Hududlar nomi	o'quv yili boshiga, kishi
	2016/ 2017 o'quv yili
Qoraqalpog'iston Respublikasi	12823
Andijon	17260
Buxoro	9245
Jizzax	7110
Qashqadaryo	17163
Navoiy	7367
Namangan	16525
Samarqand	15366
Surxondaryo	14178
Sirdaryo	4120
Toshkent v.	13062
Farg'ona	19167
Xorazm	10039
Toshkent sh.	18528

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollari belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

Shahar joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	o'quv yili boshiga, kishi
Hududlar nomi	2019/ 2020 o'quv yili
Qorqalpo'g'iston Respublikasi	16802
Andijon	22573
Buxoro	11884
Jizzax	9272
Qashqadaryo	21546
Navoiy	10007
Namangan	21153
Samarqand	19722
Surxondaryo	17008
Sirdaryo	4999
Toshkent v.	16961
Farg'ona	25980
Xorazm	11049
Toshkent sh.	25355

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollarini belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

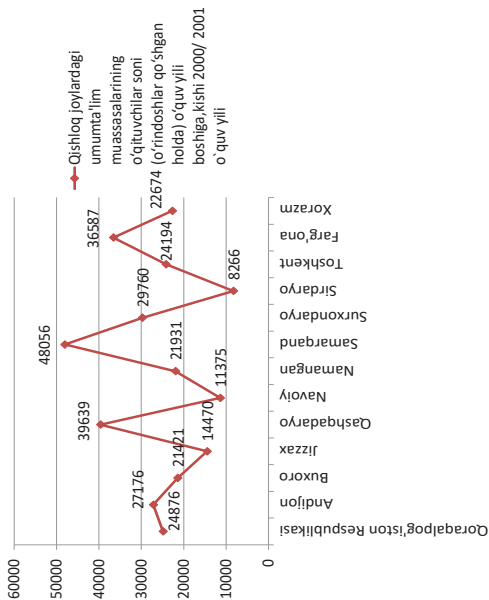

Qishloq joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
Hududlar nomi	o'quv yili boshiga, kishi 1990/ 1991 o'quv yili
Qorqalpog'iston Respublikasi	17121
Andijon	23065
Buxoro	23351
Jizzax	12122
Qashqadaryo	27058
Navoiy*	10371
Namangan	17084
Samarqand	37913
Surxondaryo	21932
Sirdaryo	7960
Toshkent	23315
Farg'ona	30416
Xorazm	16858

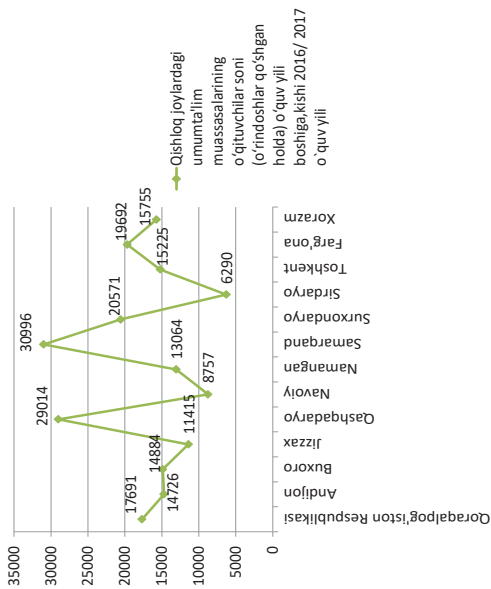
* 1993-yildan boshlab ko'rsatkichlar qayd qilingan

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini o'rganish va istiqbollari belgilash ilmiy-tadqiqot instituti

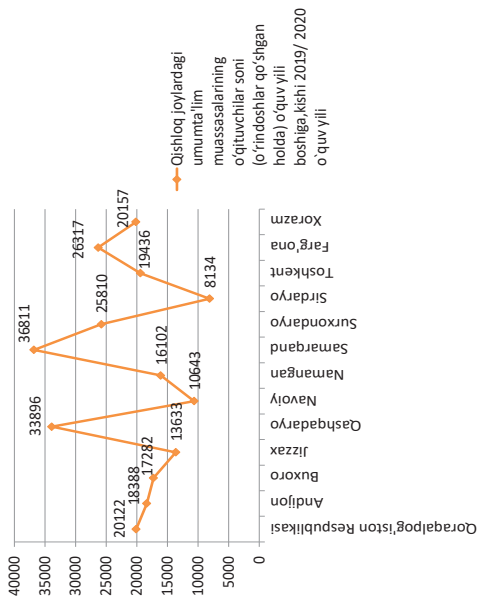

Qashqadaryo region primary schools	
(o'rindoshlar qo'shgan holda)	
	o'quv yili boshiga, kishi
	2000/ 2001 o'quv yili
Qashqadaryo region primary schools	24876
Andijon	27176
Buxoro	21421
Jizzax	14470
Qashqadaryo	39639
Navoiy	11375
Namangan	21931
Samarqand	48056
Surxondaryo	29760
Sirdaryo	8266
Toshkent	24194
Farg'ona	36587
Xorazm	22674

Qashqadaryo region muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
	o'quv yili boshiga, kishi
	2016/ 2017 o'quv yili
Qashqadaryo region Respublikasi	17691
Andijon	14726
Buxoro	14884
Jizzax	11415
Qashqadaryo	29014
Navoiy	8757
Namangan	13064
Samarqand	30996
Surxondaryo	20571
Sirdaryo	6290
Toshkent	15225
Farg'ona	19692
Xorazm	15755

A.Avloniy nomidagi xalq ta'limi muammolarini
o'rganish va istiqbollarni belgilash ilmiy-
tadqiqot instituti

Qashqadaryo viloyatidagi qishloq joylardagi umumta'lim muassasalarining o'qituvchilar soni (o'rindoshlar qo'shgan holda)	
	o'quv yili boshiga,kishi
Qorqalpog'iston Respublikasi	20122
Andijon	18388
Buxoro	17282
Jizzax	13633
Qashqadaryo	33896
Navoiy	10643
Namangan	16102
Samarqand	36811
Surxondaryo	25810
Sirdaryo	8134
Toshkent	19436
Farg'ona	26317
Xorazm	20157

2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimida faoliyat ko'rsatayotgan umumiy o'rta ta'lim maktablari haqida ma'lumot (2021-yil 20-sentabr holati)

T/r	Hudud nomi	2020-yil 15-sentabr ho- latiga jami	Faoliyati tugatilgan (yopilgan) maktablar	Bir hududdan boshqa hudu- dga o'tkazil- gan maktablar	Yangi tashkil etilgan mak- tablar	2021-yil 20-sentabr holatiga jami
	Jami	10008	6	36	128	10130
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	727	2		1	726
2	Andijon viloyati	764			3	767
3	Buxoro viloyati	536			1	537
4	Jizzax viloyati	550			3	553
5	Qashqadaryo viloyati	1157	1		61	1217

6	Navoiy viloyati	365				3	368
7	Namangan viloyati	711				1	712
8	Samarqand viloyati	1255				12	1267
9	Surxondaryo viloyati	927				6	933
10	Sirdaryo viloyati	313				5	318
11	Toshkent viloyati	891	3	18		14	884
12	Farg'ona viloyati	948				11	959
13	Xorazm viloyati	546				3	549
14	Toshkent shahri	318		18		4	340
Izoh: Toshkent shahrining geografik hududi kengayishi munosabati bilan Toshkent viloyatidan 18 ta maktab shaharga o'tkazilgan							

2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim maktablarida barcha o'qitish tillari bo'yicha jami o'quvchilar soni to'g'risida ma'lumot (2021-yil 20-sentabr holati)

T/r	Hudud nomi	1-sinf	2-sinf	3-sinf	4-sinf	5-sinf	6-sinf	7-sinf	8-sinf	9-sinf	10-sinf	11-sinf	1-11 sinf soni o'quvchilar soni
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	33681	36780	35451	33907	35388	36181	35255	32746	28755	22263	20913	351320
2	Andijon viloyati	51660	61279	56208	54081	61033	62632	57891	53168	46648	35362	30320	570282
3	Buxoro viloyati	25496	34095	32288	30786	32006	32275	31267	28828	28649	23817	22412	321919
4	Jizzax viloyati	24675	26707	24321	24435	25723	26288	25535	23306	22381	18863	16672	258906
5	Qashqadaryo viloyati	61679	66444	63852	61182	62531	61984	61795	56134	54051	46503	42745	638900

6	Navoiy viloyati	17913	18907	17680	17530	17904	17685	17213	17497	16076	11904	11223	181532
7	Namangan viloyati	50630	52947	49779	50336	47693	52100	55495	48298	39876	32247	29986	509387
8	Samarqand viloyati	75115	77034	72619	73711	74883	75071	72357	66262	63231	49026	44897	744206
9	Surxondaryo viloyati	53574	52986	50620	51576	49778	49422	49310	44460	41516	36245	32418	511905
10	Sirdaryo viloyati	13091	15720	14977	15227	15917	16660	16074	14744	13804	9879	9053	155146
11	Toshkent viloyati	45298	51899	49512	49933	51933	53243	50026	47279	42876	31108	30510	503617
12	Farg'ona viloyati	61584	70780	65313	66065	70140	66215	63863	63227	58631	43738	42353	671909
13	Xorazm viloyati	33442	35837	32834	34270	35611	35499	35542	35095	30980	25162	22958	357230
14	Toshkent shahri	37198	46374	46779	47026	46357	49402	46849	43219	39802	36125	31101	470232
Jami:		585 036	647 789	612 233	610 065	626897	634657	618472	574263	527276	422242	387561	6246491

2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi maktablarning shahar, tuman markazi, qishloq va olis hududlarda joylashganligi haqida ma'lumot

T/r	Hudud nomi	Jami maktablar soni	Shu jumladan			
			Shahar hududidagi maktablar	Tuman markazi hududidagi maktablar	Qishloq hududidagi maktablar	Olis hududlarda joylashgan maktablar
	Jami:	10130	1463	1259	6816	592
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	726	51	160	489	26
2	Andijon viloyati	767	103	144	520	0
3	Buxoro viloyati	537	58	61	413	5
4	Jizzax viloyati	553	74	48	374	57

5	Qashqadaryo viloyati	1217	107	88	843	179
6	Navoiy viloyati	368	41	66	188	73
7	Namangan viloyati	712	148	134	423	7
8	Samarqand viloyati	1267	108	117	951	91
9	Surxondaryo viloyati	933	28	160	681	64
10	Sirdaryo viloyati	318	35	44	237	2
11	Toshkent viloyati	884	145	94	613	32
12	Farg'ona viloyati	959	158	86	667	48
13	Xorazm viloyati	549	67	57	417	8
14	Toshkent shahri	340	340	0	0	0

**2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim maktablarida
chet tillarni o'qitilishi haqida ma'lumot (2021-yil 15-sentabr holatiga)**

T/r	Hudud nomi	ingliz tili			nemis tili			fransuz tili			boshqa tillar*		
		maktablar soni	sinflar soni	o'quvchilar soni	maktablar soni	sinflar soni	o'quvchilar soni	maktablar soni	sinflar soni	o'quvchilar soni	maktablar soni	sinflar soni	o'quvchilar soni
Jami:		9730	227255	574712	980	11192	268877	704	7814	174199	29	255	7611
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	719	15640	342181	25	203	3975	13	122	3039	1	1	30
2	Andijon viloyati	637	19090	526010	71	1147	27925	56	693	15486	3	32	861
3	Buxoro viloyati	503	10079	277225	61	812	20631	75	953	23425	4	23	638

4	Jizzax viloyati	544	11307	251995	20	158	3171	18	159	3710	1	1	30
5	Qashqadaryo viloyati	1185	23480	552559	203	2185	64540	73	867	20621	0	0	0
6	Navoiy viloyati	340	7108	166476	41	401	7295	31	355	7153	2	4	120
7	Namangan viloyati	711	18152	491207	65	425	11374	50	283	6555	0	0	0
8	Samarqand viloyati	1206	26701	675034	160	1636	37288	128	1238	27505	1	1	25
9	Surxondaryo viloyati	887	21031	468779	85	1272	25027	42	532	11273	1	1	30
10	Sirdaryo viloyati	316	6553	152779	7	48	871	11	93	1496	0	0	0
11	Toshkent viloyati	877	19593	492851	32	277	5336	26	339	3788	2	7	190
12	Farg'ona viloyati	946	23210	635394	91	1052	26048	32	366	9534	0	0	0
13	Xorazm viloyati	531	10882	287667	112	1435	31671	137	1610	36569	3	40	1323
14	Toshkent shahri	328	14429	454555	7	141	3725	12	204	4045	11	145	4364

2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'quvchilar ta'lim olishlarining navbatliligi (smennost) haqida ma'lumot (2021-yil 20-sentabr holati)

T/r	Hudud nomi	Jami maktablar soni	maktablar soni		Jami sinflar soni	sinf soni		Jami o'quvchilar soni	o'quvchilar soni	
			I NAVBAT	II NAVBAT		I NAVBAT*	II NAVBAT		I NAVBAT*	II NAVBAT
	JAMI	10 130	3 209	6 921	246 801	160 341	86 460	6 246 491	3 980 531	2 265 960
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	726	181	545	15 999	9 835	6 164	351 320	200 283	151 037
2	Andijon viloyati	767	227	540	20 962	13 831	7 131	570 282	363 513	206 769
3	Buxoro viloyati	537	360	177	11 867	9 949	1 918	321 919	266 147	55 772
4	Jizzax viloyati	553	190	363	11 642	4 686	6 956	258 906	94 806	164 100

5	Qashqadaryo viloyati	1 217	357	860	26 611	16 611	10 000	638 900	393 620	245 280
6	Navoiy viloyati	368	125	243	7 902	5 393	2 509	181 532	119 731	61 801
7	Namangan viloyati	712	290	422	18 860	13 090	5 770	509 387	345 870	163 517
8	Samarqand viloyati	1 267	228	1 039	29 738	18 909	10 829	744 206	460 514	283 692
9	Surxondaryo viloyati	933	148	785	22 963	12 983	9 980	511 905	284 563	227 342
10	Sirdaryo viloyati	318	128	190	6 708	4 669	2 039	155 146	105 545	49 601
11	Toshkent viloyati	884	251	633	20 672	14 120	6 552	503 617	334 598	169 019
12	Farg'ona viloyati	959	384	575	24 723	16 616	8 107	671 909	443 160	228 749
13	Xorazm viloyati	549	226	323	13 162	9 525	3 637	357 230	254 447	102 783
14	Toshkent shahri	340	114	226	14 992	10 124	4 868	470 232	313 734	156 498

**2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim
maktablari koeffitsienti to'g'risida ma'lumot (2021-yil 15-sentabr holati)**

t/r	Hudud nomi	Jami maktab- lar soni	2 va undan yuqori «to'q qizil»		1,5 dan 1,9 gacha «qizil»		1,1- dan 1,4 gacha «sariq»		0 dan 1 gacha «yashil»		shundan, 0,7 koef. va undan past qamrovli maktablar soni
			soni	foiz	soni	foiz	soni	foiz	soni	foiz	
	JAMI	10130	729	7%	2159	21%	3355	33%	3887	38%	1399
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	726	61	8%	122	17%	185	25%	358	49%	184
2	Andijon viloyati	767	102	13%	198	26%	247	32%	220	29%	58
3	Buxoro viloyati	537	9	2%	52	10%	146	27%	330	61%	106
4	Jizzax viloyati	553	27	5%	111	20%	192	35%	223	40%	85

5	Qashqadaryo viloyati	1217	92	8%	310	25%	418	34%	397	33%	157
6	Navoiy viloyati	368	15	4%	38	10%	107	29%	208	57%	115
7	Namangan viloyati	712	51	7%	155	22%	256	36%	250	35%	64
8	Samarqand viloyati	1267	93	7%	348	27%	467	37%	359	28%	109
9	Surxondaryo viloyati	933	86	9%	241	26%	309	33%	297	32%	97
10	Sirdaryo viloyati	318	10	3%	48	15%	112	35%	148	47%	57
11	Toshkent viloyati	884	49	6%	138	16%	267	30%	430	49%	168
12	Farg'ona viloyati	959	68	7%	206	21%	340	35%	345	36%	110
13	Xorazm viloyati	549	24	4%	94	17%	190	35%	241	44%	74
14	Toshkent shahar	340	42	12%	98	29%	119	35%	81	24%	15

**2021-2022 o'quv yilida umumta'lim maktablar o'quvchilar soni va koeffitsienti
to'g'risida ma'lumot (2021-yil 20-sentabr holati)**

t/r	Hudud nomi	Maktablar soni	Quvvati (o'quvchi o'rni)	O'quvchilar soni	Koeffitsienti
	JAMI	10130	5154501	6246491	1,2
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	726	313587	351320	1,1
2	Andijon viloyati	767	417314	570282	1,4
3	Buxoro viloyati	537	320315	321919	1,0
4	Jizzax viloyati	553	222018	258906	1,2
5	Qashqadaryo viloyati	1217	522611	638900	1,2

6	Navoiy viloyati	368	167804	181532	1,1
7	Namangan viloyati	712	405016	509387	1,3
8	Samarqand viloyati	1267	581441	744206	1,3
9	Sirdaryo viloyati	318	142270	155146	1,1
10	Surxondaryo viloyati	933	413697	511905	1,2
11	Toshkent viloyati	884	452015	503617	1,1
12	Farg'ona viloyati	959	552404	671909	1,2
13	Xorazm viloyati	549	311901	357230	1,1
14	Toshkent shahar	340	332108	470232	1,4

2021-2022 o'quv yilida xalq ta'limi tizimidagi umumiy o'rta ta'lim maktablarining filiallari bo'yicha umumiy ma'lumot

T/r	Hudud nomi	2020 yil 15 sentabr holatiga jami filiallar soni	2021 yil 15 sentabr holatiga jami filiallar soni	Farq (+/-)	Shundan			2021 yilda filiallar		
					Maktabga aylantirilgan filiallar soni	Faoliyati tugatilgan filiallar soni	Yangi tashkil etilgan filiallar soni	Quvati (o'quvchi o'rni)	O'quvchilar soni	O'rtacha ko'rsatkich
	Jami:	1178	1107	-71	67	24	20	81728	71126	0,9
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	135	138	3			3	7112	4200	0,6
2	Andijon viloyati	75	74	-1	1	1	1	8784	9553	1,1

3	Buxoro viloyati	22	22	0						2070	1573	0,8
4	Jizzax viloyati	118	117	-1			1			6166	4882	0,8
5	Qashqadaryo viloyati	181	136	-45	45					10158	8522	0,8
6	Navoiy viloyati	37	34	-3	3	2	2	2	2	2172	1218	0,6
7	Namangan viloyati	31	32	1		3	3	4	4	4796	4446	0,9
8	Samarqand viloyati	184	185	1	3	2	2	6	6	10614	7994	0,8
9	Surxondaryo viloyati	215	207	-8	3	6	1	1	1	15320	16620	1,1
10	Sirdaryo viloyati	43	41	-2	2	1	1	1	1	2051	1286	0,6
11	Toshkent viloyati	53	43	-10	6	4	4			2999	1745	0,6
12	Farg'ona viloyati	74	69	-5	3	4	4	2	2	8902	8757	1,0
13	Xorazm viloyati	10	9	-1	1					584	330	0,6
14	Toshkent shahri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

MUNDARIJA

Kirish	3
1-bo'lim. Jahonning rivojlangan mamlakatlarida ta'lim va ularning ta'lim statistikasi tizimda aks etishi	6
2-bo'lim. O'zbekiston Respublikasi ta'lim salohiyatini statistik baholash	18
Ilovalar	43

Radjiyev Ayubxon Baxtiyorxonovich
Ibragimov Abdimalik Gapparovich
Muradov Ikrom Turdiboyevich

XALQ TA'LIMI RAQAMLARDA

risola

Muharrir:

Navro'z Bekmurodov

Badiiy muharrir:

O'tkir Tojiboyev

Texnik muharrir:

Inomjon O'sarov

Musahhih:

Dilrabo Ashurova

Nashriyot litsenziyasi: №1809-895f-8057-9de3-5f63-7964-73423.

Terishga berildi: 20.03.2022-y.

Bosishga ruxsat etildi: 24.03.2022-y.

Melovka qog'ozi. Qog'oz bichimi: 70x100 ¹/₃₂.

Ofset bosma. Hisob-nashriyot t.: 2,82. Shartli b.t.: 3,25.

Adadi: 20 nusxa.

Buyurtma №

«Yangi kitob» nashriyotida nashrga tayyorlandi.

100138, Toshkent shahri Uchtepa tumani

Chilonzor dahasi 13-mavze 45-uy

Tel.: (+99891) 132-36-64, (+99890) 992-35-01

e.mail: yangikitob@mail.ru

«MAX PRISTIL» MCHJ bosxonasida chop etildi.

Toshkent shahri, Olmazor tumani, Ziyo ko'chasi, 6-uy.

YANGI KITOB

ISBN 978-8943-7773-8-5

9 789943 777385